

MOMENTER OM UFØRETRYGD

(basert på høringsuttalelsen i 2007 om Uføreutvalget)

Hovedsyn

LO er innforstått med at vedtaket om pensjonsreform nødvendiggjør endringer i uføretrygdens oppbygging.

LO forutsetter at den nærmere utforming av et nytt system må skje i nært samarbeid med fagbevegelsen.

Hovedhensikten med uføretrygden er t å gi de som av ulike grunner ikke kan delta i arbeidslivet en rimelig inntektssikring. Samtidig må systemet innrettes slik at det gir flest mulig en best mulig sjanse i arbeidslivet og at det knytter an til det brede virkemiddelapparatet som skal hjelpe den enkelte til en yrkesaktivitet tilpasset situasjonen og egne forutsetninger. Innretning av systemet er også viktig for å understøtte likestilling mellom kvinner og menn.

Nivået

LO er tilfreds med at utvalget ikke foreslår noen generell innstramming i systemet og snarere skisserer en viss nivåheving for de aller fleste. LO konstaterer også at utvalget har en grundig gjennomgåelse av rettigheter og kvalifisering for uføretrygd. Her legges det vekt på å videreføre en viktig rolle for det medisinske vilkåret samtidig som graden av individuell oppfølging skal forsterkes. En best mulig trygdeordning er ikke bare tale om systemets utforming men i stor grad av at det forvaltes og praktiseres med innsats av tilstrekkelige ressurser og kompetanse.

Om skatt

Uføreutvalget foreslår at stønaden skal beskattes på samme måte som arbeidsinntekt og at stønaden samtidig økes til et kompensasjonsnivå på 64 - 66 prosent av arbeidsinntekten før uførheten. Forslaget om å fjerne de skattemessige fordeler for uførepensjonister må sees i nær sammenheng med de problemer som vil oppstå i forhold til offentlig tjenstepensjon. Samordningsbestemmelsene mellom offentlig tjenstepensjon og folketrygden gjør at skatteskjerpelsene ikke lar seg kompensere gjennom økt folketrygd. LO kan ikke akseptere en

omlegging som fører til stort inntektstap for uføre med offentlig tjenestepensjon.

Tidspunkt for alderspensjon

Når det gjelder tidspunktet for når den uføretrygdede skal gå over på alderspensjon, virker 67 år som den mest oversiktlige og naturlige måten ut i fra dagens system. En senking av denne grensen til 62 år vil blant annet kunne indikere en senking av den generelle pensjonsalder til 62 år. Også praktiseringsmessige hensyn tilsier en slik løsning.

LO ser positivt på at det nye forslaget tar sikte på et mindre skarpt skille mellom yrkesaktivitet og en trygdetilværelse. Dette skjer både ved å utvide muligheten for kombinasjonsløsninger, men også for å kunne lette veien tilbake til arbeid fra en trygdesituasjon uten å risikere sterkt belastende søknadsprosesser om ikke arbeidserfaringen skulle vise seg vellykket.

Barnetillegg m.v

LO kan se argumentene for å forenkle systemet for tilleggsstøtte ved forsørgelse og ser problemet med at omfattende behovsprøving kan gi seg utslag i at inntekten som trygdet blir større enn som arbeidstaker. Det kan imidlertid virke som om en fullstendig fjerning av behovsprøvinger kan gi tap for utsatte grupper som ikke er akseptabelt. Differensieringen av trygdeytelsene bør derfor etter LOs mening få en egen grundig gjennomgang når andre hovedtrekk i systemet er mer avklart.

Beregningsgrunnlag: fem eller åtte år?

LO vil også understreke betydningen av at det inntektsgrunnlag som uføreytelsen skal baseres på er representativt. Når prosessen fram til uføretrygd kan trekke så lenge ut som i dag, kan det snarere tale for åtte år som grunnlag framfor de fem som utvalget foreslår.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

FRAMTIDIG UFØREPENSJON

Landsorganisasjonen i Norge viser til sin uttalelse om NOU 2007:4 Ny uførestønad og ny alderspensjon til uføre fra 19.oktober 2007.

Da vi er informert om at Departementet nå arbeider med saken, tillater vi oss å ettersende vedtak fra en ferskere behandling av saken fra LO s side.

På vår kongress i mai forelå det mange forslag til synspunkter på saken. Den vedlagte tekst er et utdrag av det handlingsprogram kongressen vedtok for perioden 2009-2013 på aktuelle punkter. Vi ber Departementet merke seg dette i det videre arbeid.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Roar Flåthen

Utdrag fra handlingsprogrammet 2009-2013

”Uføretrygden

Vedtaket om pensjonsreform nødvendiggjør endringer i uføretrygden. Hovedhensikten med uføretrygden er å gi de som av ulike grunner ikke kan delta i arbeidslivet en rimelig inntektssikring. Samtidig må systemet innrettes slik at det gir flest mulig en best mulig sjanse i arbeidslivet og at det knytter an til det brede virkemiddelapparatet som skal hjelpe den enkelte til en yrkesaktivitet tilpasset situasjonen og egne forutsetninger.

LO mener ytelsene til uføre må ligge minst på dagens nivå. LO kan dermed ikke akseptere at uførepensjon erstattes med en uførestønad som skal beskattes som arbeidsinntekt. LO kan heller ikke akseptere at levealdersjustering innføres for uføre. De har ingen mulighet for å jobbe lengre for å unngå tapet. LO vil videre arbeide for at de uføre og midlertidig uføre beholder sitt behovsprøvde barnetillegg på 0,4 G per barn per år. En bør utvide muligheten for å kombinere arbeid og trygd og ved å lette veien tilbake til arbeid fra en trygdesituasjon. Denne muligheten må ivaretas uten å utsette den enkelte for belastende prosesser om ikke tilbakevending til arbeidslivet skulle vise seg vellykket. Også de uføretrygdede må få sin alderspensjon beregnet gjennom ny folketrygd. ”